

De mobilisaties gericht tegen de Europese top van Laken betekenen een stap vooruit in het gevecht tegen dit neoliberale en ondemocratische Europa. De vakbonden mobiliseerden op 13 december 100.000 syndicalisten, met massale en opvallende delegaties van buiten België. De herboren antikapitalistische beweging bracht daags nadien, ondanks een Siberische koude, 25.000 betogers op de been, in een mars naar Laken. De SAP van haar kant organiseerde een grote politieke meeting met vertegenwoordigers van radicaal linkse partijen in Europa. Met achthonderd deelnemers zat de zaal méér dan afgeladen vol.

De vakbonden en de antiglobalisten trokken dus opnieuw in verspreide slagorde de straat op. Méér nog, de vakbondstop trachtte opnieuw elke link tussen beide manifestaties te ontlopen. Tijdens de top van Gent bleken delen van de arbeidersbeweging de richtlijnen van Nollet en Devits maar wat graag naast zich neer te leggen. In Brussel was er hiervan weinig sprake.

De vakbonden kwamen op straat op 13 december. Vooral de Franse vakbonden waren uiterst massaal aanwezig. De CGT en de CFDT bepaalden het aanblik van grote delen van de betoging. De Franse vakbond Sud verscheen kleurrijk niet enkel op 13 december maar ook op 14 december. De SAP kwam in de syndicale betoging samen met militanten van de LCR tussen met een pamflet, speciaal geschreven naar de Europese syndicalisten. Opnieuw met de centrale boodschap om aansluiting te zoeken met de geradicaliseerde jongeren en samen offensieve eisen te verdedigen.

De mobilisatie vanuit de rest van Europa was dan wel indrukwekkend, de Belgische vakbonden toonden zich eerder mak en mager. Het platform van het Europees Vakverbond blijft volledig ontoereikend. Opvallend was dan ook de discrepantie tussen enerzijds die lauwe eisenbundels, die in feite een steun aan de opbouw van dit neoliberale Europa inhouden (en aan de 'politieke vrienden' die haast in alle lidstaten ministerpostjes bekleden) en de concrete eisen die hoorbaar waren in de betoging. Postbeambten vanuit heel Europa trokken van leer tegen de op til zijnde commercialisering en privatisering van hun sector. We zagen eisen tegen de toenemende flexibilisering van de arbeidsmarkt, tegen het oprukkende interimwerk, tegen de "MacDo-jobs". Uiteraard tal van werknemers uit de luchtvaartsector en het uitverkochte, geplunderde en dus failliete Sabena. Hun sector wordt kapotgemaakt door een mondiale, bikkelharte strijd, waarbij de werknemers maar ook het milieu en de omwonenden van luchthavens de rekening moeten betalen.

Maar die privatiseringen en flexibilisering, al die neoliberale maatregelen, maken integraal deel uit van deze Europese Unie. Ze liggen vast in de verdragen. Wie zich hiertegen wil verzetten, moet dan ook deze Europese machine stil willen leggen. Dat is niet wat het EVV wil, integendeel, met haar oproepen voor een wat socialer Europa, slaagt ze er niet in om de Europese liberaliseringstrein een halt toe te roepen.

Aan het einde van de betoging liep er een eerder bescheiden blok van NGO's en sociale bewegingen mee. Vast lijkt te staan dat de vakbondstop hen eerder beschouwt als ambetante pottenkijkers die het onderhandelingsmonopolie van de arbeidersbeweging vraag zouden stellen en vervelende eisen zouden binnen-smokkelen in betogingen. Een kapitale vergissing die alles te maken heeft met de politieke vervlechting en de bureaucratische structuur van de klassieke vakbonden.

Van het klein kasteeltje...

Daags nadien was het de beurt aan het netwerk, "Een ander Europa in een andere wereld", dat Attac, de NGO's en alle organisaties die zich reeds eerder verenigden in D14, omvat. De SAP steunde van in het begin D14. Dat was een goede keuze, want zonder D14 zou er geen sprake geweest zijn van een actie bij de opening van de top, een actie in het spoor van Seattle, Praag Nice, Göteborg, Genua. Dit neemt niet weg dat naarmate de top dichterbij kwam D14 niet in staat bleek om de brede coalitie van sociale bewegingen bij elkaar te brengen, die nodig was om van de acties een succes te maken. Vandaar onze steun, vanuit D14, aan het netwerk met Attac en de NGO's.

Dit netwerk werd echter ruim laat gevormd en heeft, ondanks aanzienlijke organisato-rische en

logistieke inspanningen, haar rol niet ten volle kunnen spelen. Bovendien genoot het, ondanks het bereikte akkoord, niet voldoende steun vanuit D14. Het leek er eerder op dat er twee parallelle circuits bestonden, waarbij D14 duidelijk over de grootste naambekendheid beschikte.

De betoging van vrijdagochtend leek een beetje mager van start te gaan maar zwelde snel aan tot 25.000 betogers. Een succes, dat alleszins. Laten we niet vergeten dat in Nice werd gepoogd het congrescentrum te omsingelen met een dikke 5.000 actievoerders. Ook in Göteborg liepen er zo'n 25.000 mensen mee in de betoging, aangevoerd door Attac.

Achteraf dringt de vraag zich wel op waarom we aanvankelijk prioritair gekozen hebben voor een actie op vrijdagochtend. Ja, natuurlijk omdat de top die dag van start ging. Maar het lijkt evident dat we op zaterdag nog een pak méér volk op de been hadden kunnen brengen. Vanuit het buitenland, maar ook vanuit het binnenland. Voor werkende mensen was die vrijdagochtend allerm minst makkelijk, maar ook de scholieren zaten examens in te vullen op school.

In tegenstelling tot de betoging van 19 oktober in Gent, ontbraken de massale groepen van onafhankelijke jongeren. Waar waren de 1500 jongeren die in Gent achter de vrachtwagen van Indymedia liepen? Waar waren de 1500 jongeren die zich in Gent lieten begeleiden door de JNM-sambaband? De betoging op D14 bestond voor een groot deel uit blokken van organisaties en bewegingen, met een sterke aanwezigheid van radicaal links; anarchisten, PvdA, Internationaal Verzet, de Britse SWP en ook wijzelf met een blok van de Vierde Internationale. De kop van de betoging werd gevormd door groepen van NGO's en Attac.

Tot in Laken

Groepen al dan niet gemaskerde jongeren hadden het tijdens de betoging gemunt op bankfiliaaltjes van Dexia en Fortis. Het verschijnsel bleef in elk geval binnen de perken en bracht de andere betogers niet onmiddellijk in gevaar. Zoals in een vorig tijdperk het stukslagen van de machines het probleem van de noodzaak van een georganiseerde arbeidersbeweging niet kon oplossen, zal het stukslagen van gebouwen met een banklogo evenmin het globale kapitalisme een halt toe kunnen roepen. Daarvoor is de opbouw nodig van een brede en internationale antikapitalistische beweging, een beweging van werkende mensen, werklozen en steun-trekkers, jongeren en vrouwen die kan wegen op de reële krachtsverhoudingen in de samenleving. De opbouw hiervan is uiteraard een werk van langere adem maar te vrezen valt dat de aanwezigheid van gemaskerde betogers en het stukslagen van vitrines de verbreding van de beweging eerder in de weg zal staan.

De betoging ontbond op de domeinen van Thurn & Taxis, in de buurt van het Noordstation. Op onbegrijpelijke wijze hadden de organisatoren daar een verwarrende tent met een capaciteit van duizenden mensen opgeslaan, zonder echter het hoofdpodium in die tent te plaatsen. Gevolg: in de tent was het warm, maar viel er niets te beleven. Buiten was het door de koude haast fysiek onmogelijk om het geplande programma te laten plaatsvinden. Daardoor werd de slothappening een beetje een maat voor niets.

Sproeiwagen?

De politiediensten kozen voor een andere aanpak dan die van Göteborg. Waar ze gedurende een hele periode een strategie volgden die haast uitsluitend gericht was op de criminalisering van de beweging, via bikkelharte repressie en infiltratie- en provocatietechnieken, stelden de Belgische politiediensten zich anders op. Verhofstadt en Co wilden duidelijk naar voren treden als een regering die 'het overleg met de beweging in het vaandel draagt' en de verantwoordelijken leken de opdracht te hebben gekregen indien mogelijk escalaties te vermijden.

Op 14 december was het duidelijk de bedoeling om de betoging, met of zonder schade, zijn gang te laten gaan tot aan Thurn & Taxis, om daar de actievoerders zo sterk mogelijk te controleren en in bedwang te houden. Dit leidde aan Thurn & Taxis tot zinloze provocaties. Politiediensten grepen hard

in tegen manifestanten die in feite niets meer deden dan een vuurtje stoken om zich te beschermen tegen de koude. De politie ging stevig te keer met het waterkanon, een wapen dat in de media tegenwoordig vrolijk als 'sproeiwagen' wordt omschreven (het lijkt wel iets om de bloemetjes mee water te geven). Het domein werd door de politie afgesloten, iedereen die eruit wilde werd gefouilleerd. Dit zijn zonder meer onwettelijke praktijken, dat wisten ook de legal teams te bevestigen. De beelden van deze acties beheersten helaas opnieuw sterk de berichtgeving, terwijl in deze conflicten de politie de grote verantwoordelijkheid droeg.

Op zaterdag 15 december vond er ondanks de berichtgeving over een algemeen betogingsverbod toch nog enkele betogingen plaats in Brussel. Zo gaven de Europese anarchistische rendez vous, hun betoging verzamelden enkele duizenden manifestanten. Vanaf 16.00u. trok er een streetparty door de straten van Sint-Gillis. Een dansende menigte van 5000 jongeren werd lange tijd geblokkeerd in de kleine straatjes. Maar uiteindelijk werd de betoging zonder veel arrestaties ontbonden in de buurt van Hallepoort. Een activiste van Indymedia wist daar wel beelden te schieten van Punky-kerels die achter het cordon van de politie opgesteld stonden en duidelijk in overleg te werk gingen met de politie-diensten. Infiltratie hoort er steeds bij, maar toch leek men hier ondanks bijvoorbeeld heel wat schade aangericht door een zeer klein gedeelte van de actievoerders, niet aan te sturen op escalaties. Dit alles mag ons niet doen vergeten dat er tijdens de verschillende actiedagen enkele honderden actievoerders werden opgepakt. Een aantal van hen zullen allicht voor een onderzoeksrechter moeten verschijnen. Legal teams zijn op zoek naar getuigen, die de vele onschuldige aangeklaagden kunnen helpen verdedigen.

Legitimiteit aangevreten

De acties rond Laken werden voor een wintertop van de Europese Unie een behoorlijk succes. Ze trokken heel wat buitenlandse betogers naar België en zorgden ervoor dat de legitimiteit van de Europese Unie top na top aangevreten wordt. De betogers hebben misschien de onmiddellijke agenda van de top van Laken niet kunnen beïnvloeden, toch mag het duidelijk zijn dat de beweging haar stempel heeft gedrukt op het Europese voorzitterschap van België en de discussie over dit ondemocratische en neoliberale Europa in een globaal-kapitalistische wereld heeft aangezwengeld ook in ons land. De acties betekenden de start van een nieuwe radicalisering in België, die verspreid over verschillende maanden tienduizenden Vlaamse, Waalse en Brusselse jongeren in beweging heeft gebracht. Een andere wereld is mogelijk.

De Vierde Internationale in Brussel

De SAP was verheugd over de komst van honderden kameraden van andere Europese afdelingen van de Vierde Internationale naar België. In de brede regio rond Brussel spanden heel wat SAP-leden en sympathisanten zich in om al die mensen een dak boven het hoofd te bieden. Reeds in de syndicale betoging van 13 december was er een behoorlijke groep van de Vierde aanwezig in de betoging. We deelden er allemaal samen SAP-pamfletten uit, gericht aan de Europese syndicalisten. Ook europarlementsleden Alain Krivine en Roselyne Vachetta militeerden mee en werden door heel wat Franse betogers herkend en aangesproken. 's Avonds trokken we naar de universitaire Faculteit St Louis, waar de meeting van radicaal links in Europa plaatsvond. De opkomst was overdonderend: 800 mensen uit binnen- en buitenland zorgden ervoor dat de zaal veel te klein was. SAP-kameraden uit het hele land stonden in voor de praktische organisatie: broodjes smeren, drankjes verkopen, boekenstands openhouden, Rood-verkoop,... De organisatie liep gesmeerd. De avond werd ingeleid en gepresenteerd door Céline Caudron en David Dessers van de Belgische SAP. De aanwezigen luisterden naar toespraken van enkele vertegenwoordigers van belangrijke antikapitalistische partijen uit Europa, stuk voor stuk partijen die in eigen land een electorale of maatschappelijke doorbraak kenden. Eerst was het de beurt aan Roselyne Vachetta, europarlementslid van de Franse

Ligue Communiste Révolutionnaire (LCR). Zij sprak over de noodzaak van de vereniging van de linkse krachten op Europees vlak. Daarnaast hekelde ze de politiek van Israël ten aanzien van de Palestijnen. Voorts was het aan Linsey German, van de leiding van de Britse Socialist Workers Party (SWP) om de zaal te boeien. Haar speech bevatte een scherpe veroordeling van de oorlog in Afghanistan. Daarna sprak Roco Papandreo, senator voor de Italiaanse Partito de la Rifondazione Comunista (PRC). Roco legde de noodzaak van communistische vernieuwing uit. De PRC is een partij met massa-aanhang in Italië. Het was de eerste keer dat de PRC uitdrukkelijk liet weten te willen deelnemen aan een proces van Europese samenwerking van radicaal links. Toto slot luisterde de tot de nok gevulde zaal naar een tussenkomst van Alan Mc Combes van de Scottish Socialist Party (SSP). Deze partij wist de jongste jaren een echte electorale doorbraak te forceren en behaalt in een aantal steden méér dan 10% van de stemmen. Alan was net terug van een verblijf in Pakistan en Afghanistan. Hij las een brief voor van linkse Afghaanse militanten gericht aan de meeting in Brussel. Daags nadien nam er een groep van een 500 militanten van de Vierde Internationale deel aan de betoging van D14. We stapten op achter een spandoek met het logo van de Vierde Internationale. Daarachter liep de Belgische SAP, vervolgens de Franse LCR en daarna een heleboel kameraden uit verschillende Europese landen (met grote groepen uit Griekenland en Duitsland). We deelden een krantje uit met een voorstellingstekst van de Vierde Internationale in verschillende talen.